

**Uchwała Komisji habilitacyjnej
z dnia 11 maja 2022 r.
powołanej w postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego
w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu w dyscyplinie nauki medyczne
wszczętym na wniosek dr Marty Kuczeriszki**

§ 1

Komisja habilitacyjna, powołana przez Radę Naukową Instytutu Medycyny Doświadczalnej i Klinicznej im. M. Mossakowskiego PAN uchwałą 306/XVIII/2020 z dnia 14 czerwca 2021r. w składzie:

Przewodniczący: prof. dr hab. Janusz Marcinkiewicz (Uniwersytet Jagielloński Collegium Medicum)

Sekretarz: dr hab. Małgorzata Nałęcz (Instytut Medycyny Doświadczalnej i Klinicznej im. M. Mossakowskiego PAN w Warszawie)

Recenzenci: prof. dr hab. Jacek Roliński (Uniwersytet Medyczny w Lublinie)
prof. dr hab. Krzysztof Narkiewicz (Gdański Uniwersytet Medyczny)
prof. dr hab. Andrzej Więck (Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach)
prof. dr hab. Grzegorz Dworacki (Uniwersytet Medyczny w Poznaniu)

Członek komisji: prof. dr hab. Lidia Strużyńska (Instytut Medycyny Doświadczalnej i Klinicznej im. M. Mossakowskiego PAN w Warszawie)

działając na podstawie art. 221 ust. 10 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2021 r. poz. 478), po zapoznaniu się z recenzjami i dokumentacją wniosku, stwierdza że aktywność naukowa oraz osiągnięcie naukowe „Zależność tlenu azotu, pochodnych kwasu arachidonowego (AA) zależnych od szlaku CYP-450 oraz receptorów purynowych w regulacji ciśnienia tętniczego krwi, czynności wydalniczej i hemodynamicznej nerki. Dominująca rola tlenu azotu” stanowią znaczny wkład w rozwój dyscypliny nauki medyczne i wyraża pozytywną opinię w sprawie nadania dr Marcie Kuczeriszce stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu, w dyscyplinie nauki medyczne.

UZASADNIENIE

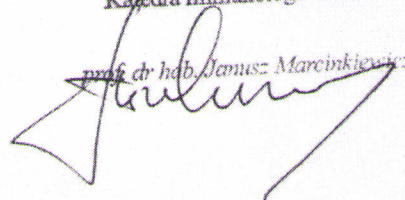
Załącznik nr 1 do niniejszej uchwały stanowi jej integralną część.

§ 2

Uchwała wchodzi w życie z dniem jej podjęcia.

W imieniu Komisji Habilitacyjnej:

Prof. dr hab. Janusz Marcinkiewicz - przewodniczący

Katedra Immunologii UJ CM

prof. dr hab. Janusz Marcinkiewicz

Załącznik nr 1

do Uchwały Komisji habilitacyjnej z dnia 11 maja 2022r. powołanej
w postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego
w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu w dyscyplinie nauki medyczne
wszczętym na wniosek dr Marty Kuczeriszki

UZASADNIENIE

Członkowie Komisji habilitacyjnej zapoznali się z materiałami dotyczącymi działalności naukowej, dydaktycznej i zawodowej dr Marty Kuczeriszki oraz opiniami recenzentów.

PRZEBIEG DZIAŁALNOŚCI ZAWODOWEJ I NAUKOWEJ

Pani dr Marta Kuczeriszka w 2001 roku ukończyła studia na Wydziale Nauk o Zwierzętach w Szkole Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie. Po uzyskaniu stopnia magistra rozpoczęła pracę w Zwierzętarni Instytutu Medycyny Doświadczalnej i Klinicznej im. M. Mossakowskiego PAN w Warszawie, a następnie w roku 2002 rozpoczęła studia doktoranckie, realizując zadania badawcze w Pracowni Fizjologii Nerek i Płynów Ustrojowych, Instytutu Medycyny Doświadczalnej i Klinicznej im. M. Mossakowskiego PAN w Warszawie. Stopień naukowy doktora nauk medycznych w zakresie biologii medycznej uzyskała w 2008r. na podstawie rozprawy doktorskiej pt. "Tlenek azotu a pochodne kwasu arachidonowego w metabolizmie zależnym od CYT P-450 w nerce szczura – korelacje z ukrwieniem i czynnością wydalniczą nerki w zależności od podaży sodu w diecie". Promotorem rozprawy doktorskiej była prof. dr hab. med. Elżbieta Kompanowska-Jeziarska. Od roku 2008 do chwili obecnej dr Marta Kuczeriszka jest zatrudniona na etacie asystenta w Zakładzie Fizjologii Nerek i Płynów Ustrojowych IMDiK PAN.

W latach 2012-2013 dr n. med. Marta Kuczeriszka odbyła długoterminowy staż zagraniczny w Department of Physiology, Tulane University School of Medicine w USA w ramach programu „Mobilność Plus”. Wszyscy Recenzenci zgodnie podkreślali, że odbycie tego stażu było niezwykle ważnym etapem w dorobku naukowym Habilitantki, a także przyczyniło się do spełnienia wymogu stawianego habilitantom dotyczącego aktywności naukowej realizowanej w więcej niż jednej jednostce naukowej (*art. 219 ust. 1 pkt 3 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce: „Stopień doktora habilitowanego nadaje się osobie, która: (...) wykazuje się istotną aktywnością naukową albo artystyczną realizowaną w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej.”*)

W 2017 roku Habilitantka otrzymała finansowanie projektu badawczego pt. "Rola angiotensyny 1-7 w mechanizmie przeciwdziałania efektom stresu oksydacyjnego w cukrzycy – badania wstępne". w ramach konkursu Miniatura organizowanego przez Narodowe Centrum Nauki.

OCENA CYKLU PUBLIKACJI STANOWIĄCYCH OSIĄGNIĘCIE NAUKOWE

Podstawą ubiegania się o stopień doktora habilitowanego są wyniki badań wchodzące w skład spójnego tematycznie cyklu sześciu wieloautorskich prac opublikowanych w latach 2013-2020. Tematykę prac można podzielić na trzy łączące się ze sobą nurty badawcze:

- pierwszy dotyczy badań wpływu tlenu azotu (endogennego i indukowanego) na hemodynamikę i czynność wydalniczą nerek u zwierząt normotensyjnych bez zaburzeń metabolicznych

- drugi obejmuje badania dotyczące wpływu tlenu azotu i metabolitów kwasu arachidonowego (AA) powstających w szlaku monoooksygenacji zależnej od CYP-450 na funkcje nerek w warunkach nadciśnienia tętniczego indukowanego dietą wysokosodową u zwierząt normotensyjnych,
- trzeci dotyczy interakcji systemów parakrynych (metabolitów kwasu arachidonowego zależnych od CYP-450, adenozyliny i jej receptorów oraz NO) w kontroli hemodynamiki i czynności wydalniczej nerek.

Wszystkie prace ukazały się w czasopismach z listy filadelfijskiej, a sumaryczny współczynnik oddziaływania czasopism wchodzących w skład tzw. osiągnięcia naukowego wynosi 16.646 (290 punktów wg punktacji Ministerstwa Edukacji i Nauki).

W opinii Recenzentów głównymi osiągnięciami naukowymi Habilitantki są:

- wykazanie, że przedsionkowy peptyd natriuretyczny uczestniczy w procesie natriurezy indukowanej systemową blokadą wytwarzania tlenu azotu,
- hipotensyjny efekt stymulacji receptorów opioidowych jest powiązany ze wzrostem sygnału tlenu azotu w rdzeniu nerki
- adenozylina i arginina wywierają znaczący wpływ na hemodynamikę krążenia krwi w nerkach co może mieć ważne znaczenie w przyszłości w ustaleniu strategii tzw. leczenia nerkoochronnego.

Recenzenci są zgodni co do istotności podejmowanych przez Habilitantkę zagadnień badawczych i znaczącego wkładu w rozwój dyscypliny. Podkreślają także spójność poruszanej przez Habilitantkę tematyki, oraz użyteczny aspekt uzyskanych wyników badań co wnosi nie tylko określone wartości poznawcze, ale ma również znaczenie praktyczne. Według prof. Narkiewicza *za szczególnie cenne można uznać wykazanie, że nawet niewielkie systemowe zmiany syntezy tlenu azotu nie wywołujące zmian ciśnienia tętniczego, mogą wpływać na odpowiedzialne za wydalanie nerkowe procesy transportu kanalikowego.* Profesor Dworacki podkreśla, że wnioski zawarte w publikowanych przez Habilitantkę pracach stanowią spójny i ważny głos w międzynarodowej dyskusji tematu. *Ma to szczególnie znaczenie w zestawieniu z olbrzymim zdrowotnym problemem jaki stanowi nadciśnienie tętnicze, jego koszty zdrowotne dla indywidualnych osób i następstwa społeczne.* Profesor Roliński pomimo pewnych wątpliwości co do nowości naukowej niektórych badań Habilitantki uważa, że *oceniany cykl publikacji stanowi dojrzałą i przekrojową analizę aspektów badanych problemów.* Ponadto twierdzi, że *wszystkie publikacje składające się na osiągnięcie naukowe napisane zostały ze znajomością omawianych zagadnień.* Profesor Więcek podkreśla, że wykonanie badań opisanych w publikacjach przedstawionych do oceny przez Habilitantkę *wymagało wielkiej staranności i wykorzystania bardzo precyzyjnych metod badawczych.*

Pozostali członkowie Komisji zgodzili się ze stwierdzeniami Recenzentów i przedstawili opinie, że cykl sześciu spójnych tematycznie publikacji dr Marty Kuczeriszki stanowi oryginalne i wartościowe osiągnięcie naukowe.

OCENA DOROBKU NAUKOWEGO

Dorobek naukowy dr Marty Kuczeriszki przygotowany na podstawie analizy bibliometrycznej z dnia 18.12.2020 r. charakteryzuje się następującymi parametrami: 15 publikacji naukowych, z czego 12 publikacji Habilitantki zostało opublikowanych w czasopismach z tzw. listy filadelfijskiej, 2 prace w recenzowanych suplementach posiadających współczynnik oddziaływania, a jedna publikacja nie jest rejestrowana w bazach międzynarodowych. Należy podkreślić, że w większości publikacji Habilitantki ukazała się już po doktoracie. Łączny współczynnik oddziaływania (IF) dr n. med. Marty Kuczeriszki wynosi

38,908 co daje 536 punktów Ministerstwa Edukacji i Nauki. Indeks Hirscha Habilitantki wynosi 7 a liczba cytowani (bez autocytowań) wg. Web of Science Core Collection wynosi 110. Recenzenci podkreślali, że dorobek Habilitantki skupiający się wokół mechanizmów regulujących ciśnienie krwi w powiązaniu z funkcją nerek, jest wartościowy i oryginalny, o dużym znaczeniu praktycznym. Ponadto, na uwagę zasługuje fakt, iż część prac doświadczalnych dr Kuczeriszka prowadziła w wiodących ośrodkach zagranicznych: Department of Physiology, Tulan School of Medicine, Luisiana w USA i Center of Experimental Medicine, Institute for Clinical and Experimental Medicine, Praga w Republice Czeskiej, co świadczy o umiejętności podjęcia owocnej współpracy międzynarodowej przez Habilitantkę.

Osiągnięcia naukowe Habilitantki były dwukrotnie nagrodzone przez Dyrektora Instytutu Medycyny Doświadczalnej i Klinicznej PAN w 2008 i 2016 roku. W roku 2010 otrzymała także Zespołową Nagrodę Naukową Wydziału Nauk Medycznych PAN za cykl prac pt. „Tlenek azotu i cytochrom p-450 w regulacji hemodynamiki i transportu kanalikowego nerek: znaczenie dla wydalania sodu i długofalowej kontroli ciśnienia tętniczego”.

Recenzenci zwrócili także uwagę na umiejętność pozyskiwania środków finansowych na badania. Dr Marta Kuczeriszka była kierownikiem dwóch projektów badawczych: „Mobilność Plus” przyznawanego przez MSWiA na odbycie zagranicznego stażu podoktorskiego (2011), oraz grantu „Miniatura” finansowanego przez Narodowe Centrum Nauki (2018).

OCENA DZIAŁALNOŚCI DYDAKTYCZNEJ I ORGANIZACYJNEJ

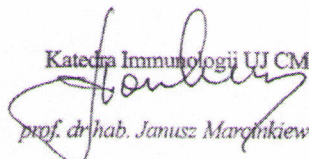
Wszyscy Recenzenci oraz pozostali członkowie Komisji zgodnie podkreślali niezwykle zaangażowanie dr Marty Kuczeriszki w promowanie zasad etycznej pracy ze zwierzętami laboratoryjnymi. Habilitantka była jednym z pomysłodawców utworzenia Polskiego Towarzystwa Nauk o Zwierzętach Laboratoryjnych (PoILASA). Przez trzy kadencje była członkiem Zarządu Towarzystwa i pełniła funkcję sekretarza. Od 2015 roku w ramach PoILASA brała udział w promowaniu praktycznego zastosowania zasady 3R a także była członkiem Zespołu Doradczego Dobrostanu Zwierząt przy IMDiK PAN. Dr Kuczeriszka w latach 2018-2019 była przedstawicielem Polski i delegatem PoILASA w European Animal Research Association.

Część Recenzentów zwróciła uwagę na niewielką aktywność dydaktyczną Habilitantki, która była jednak rekompensowana wygłaszaniem licznych wykładów oraz prowadzeniem szkoleń i warsztatów dotyczących etycznych aspektów pracy ze zwierzętami laboratoryjnymi, zarówno w jednostce macierzystej (IMDiK PAN), jak też w Wyższej Szkole Gospodarstwa Wiejskiego oraz na Uczelni Łązarskiego. Ponadto Habilitantka angażowała się w działania związane z popularyzowaniem nauki, będąc współorganizatorem Warszawskiego Festiwalu Nauki na terenie IMDiK w latach 2015-2019.

WNIOSEK KOŃCOWY

Podsumowując całokształt działalności naukowej dr Marty Kuczeriszki Recenzenci podkreślili spójność i kompleksowość cyklu prac tworzących osiągnięcie naukowe oraz jego wkład w rozwój dyscypliny nauk medycznych. Ponadto zwrócili uwagę na duże znaczenie praktyczne prowadzonych przez Habilitantkę badań.

Komisja po wysłuchaniu opinii jej członków oraz dyskusji podjęta jednomyślnie w głosowaniu jawnym uchwałą wyrażającą pozytywną opinię w sprawie nadania stopnia naukowego doktora habilitowanego w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu w dyscyplinie nauki medyczne.

Katedra Immunologii UJ CM

prof. dr hab. Janusz Maronkiewicz